

Forbruker foretrekker 5 dager gammel fisk – men vet det ikke

Margrethe Esaiassen
Bjørg Helen Nøstvold
Jens Østli

Nofima Marked

Innføring av merking med fangst- og slaktedato: Hvordan vil norske forbrukere reagere?

Hva mener forbrukerne med "fersk fisk"?

- Fersk = kjølt
  - Det som ligger i en kjøledisk.
Kan også være saltet, røkt, gravet el.lign.
- Fersk = "ubearbeidet"
  - Fersk er ikke saltet, røkt, gravet el.lign.
Men kan være fryst...
- Fersk = ubearbeidet og bare kjølt
  - Men kan være forskjell på "fersk fisk" og "ferskfisk"...

**Når forbrukerne vil ha mer fersk fisk,
- hva er det egentlig de vil ha?**

Hvor fersk er fersk fisk?

Hvor lenge er fisken fersk? (Innledende undersøkelse, 2007)

Oslo: "om lag 2 dager"

Tromsø: "om lag 3 dager"

"...fisken vi får her er jo ikke helt fersk. Det er jo ikke dagens fangst. En til to dager, kanskje" (Oslo, kvinne 58-80 år)

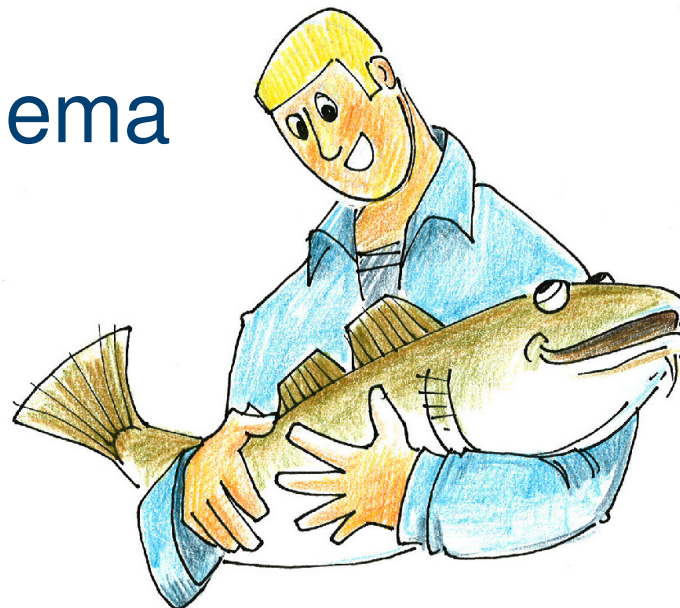

Om undersøkelsen

Hva tenker forbrukerne om fersk fisk, og hva synes de om torsk av ulik ferskhetsgrad?

- 1. 3000 spørreskjema satt ut i 30 butikker over hele landet**
Over 400 forbrukere har svart på spørsmål om holdninger og forventninger
- 2. Praktisk test i Tromsø, Stavanger og Hamar, 420 forbrukere**
  - Smakte på prøver av kokt torsk
  - Vurderte rå filet med og uten informasjon om fangstdato
  - Gjennomførte test for å vurdere viktigheten av fangstdato i forhold til pris og holdbarhetsdato

1. Spørreskjema

Ditt forhold til fisk

Bli med på en forbrukerundersøkelse om fisk som mat – og hjelp oss i arbeidet for å skaffe deg enda bedre fisk.

Blant de som svarer trekker vi ut fem personer som hver får et gavekort på kr 2000,-

Undersøkelsen foregår i regi av Nofima på oppdrag av Norske sjømatbedrifters landsforening (NSL).

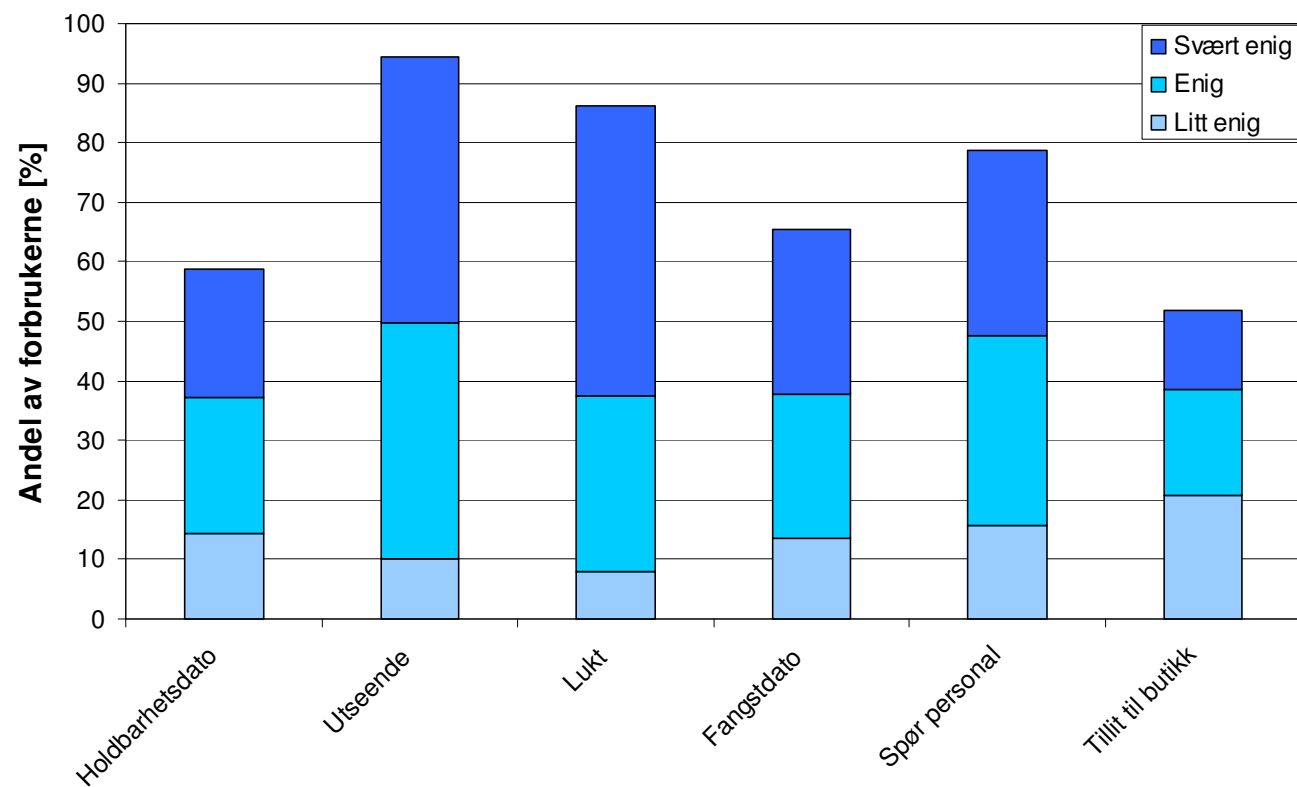
TA ET SKJEMA HER!

Illustrasjon: Oddvar Dahl, Nofima

Hvor enig er du at du bruker følgende kriterier for å vurdere om fisken er fersk nok (når du er i butikken for å kjøpe fersk fisk)

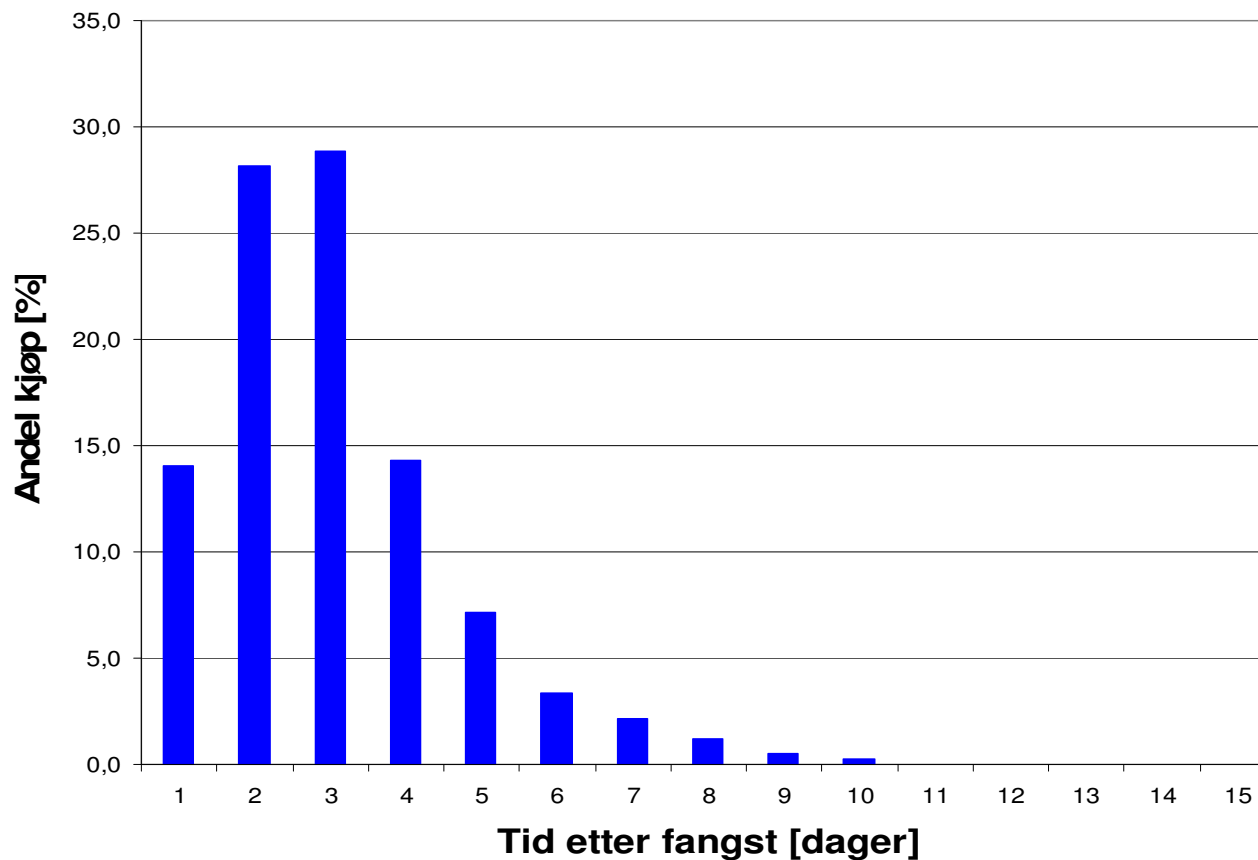
Hvis en torsk er godt behandlet og merket med at den er fisket på søndag, ville du kjøpt denne torsken på: (vennligst kryss av for siste dag du ville kjøpt denne torsken)

☐	Mandag (1 dag)
☐	Tirsdag (2 dager)
☐	Onsdag (3 dager)
☐	Torsdag (4 dager)
☐	Fredag (5 dager)
☐	Lørdag (6 dager)
☐	Søndag (7 dager)
☐	Mandag (8 dager)
☐	Tirsdag (9 dager)
☐	Onsdag (10 dager)
☐	Torsdag (11 dager)
☐	Fredag 12 dager
☐	Lørdag 13 dager
☐	Søndag 14 dager
☐	Lengre

Tilsvarende spørsmål for laks

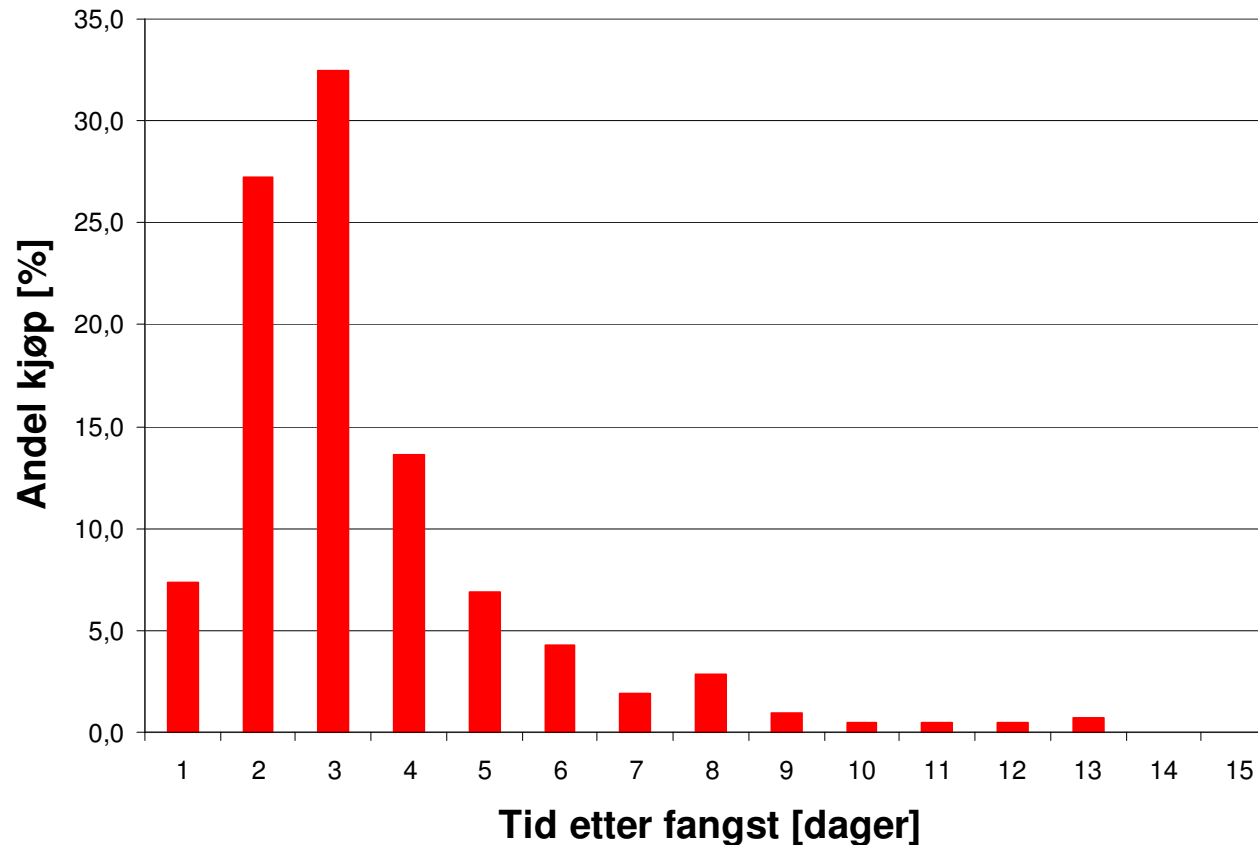

Hvor fersk/gammel torsk "aksepteres"?

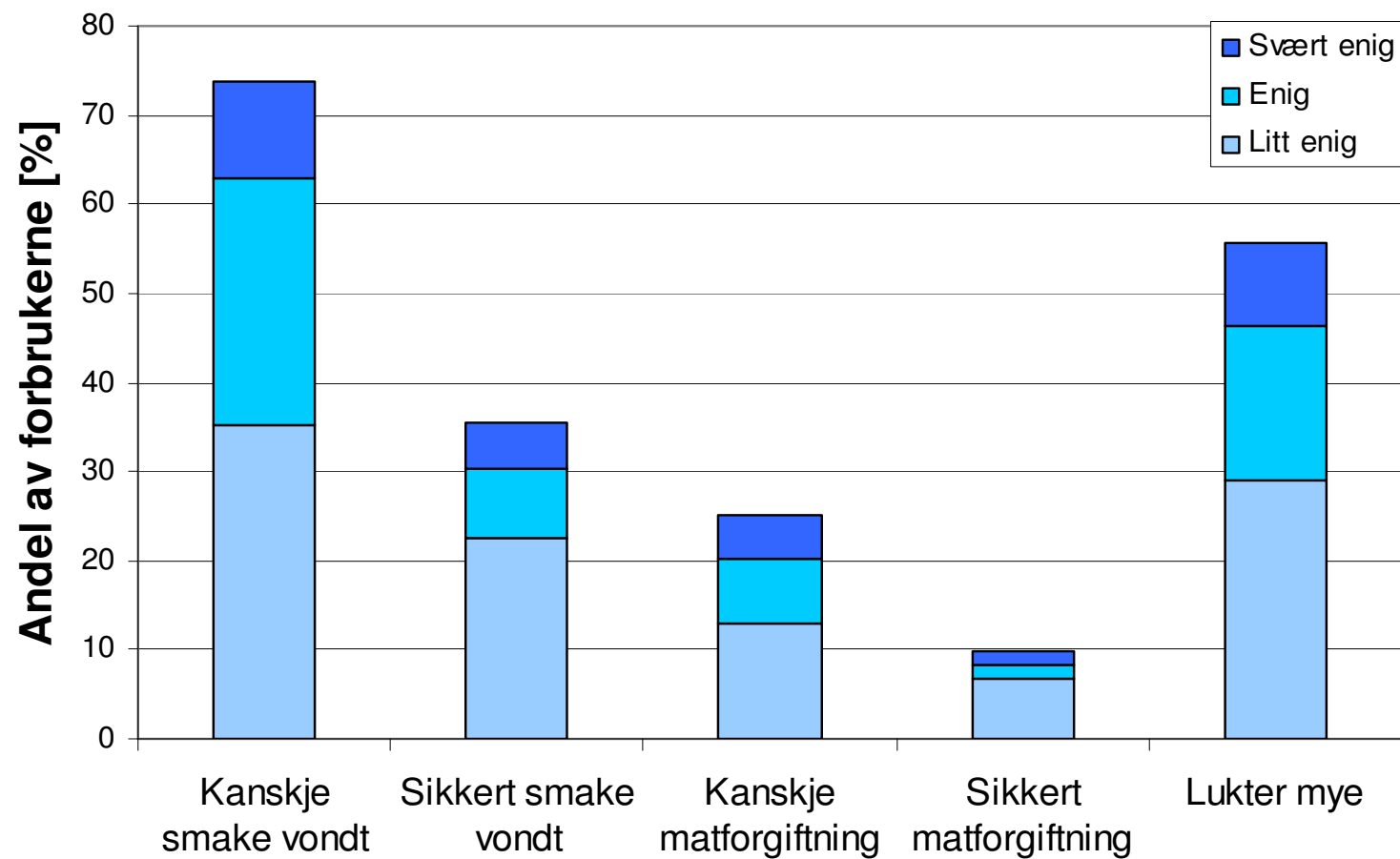
85 % av forbrukerne sier de ikke vil kjøpe torsk senere enn 1-4 dager etter fangst.

Hvor fersk/gammel laks "aksepteres"?

80 % av forbrukerne sier de ikke vil kjøpe laks senere enn 1-4 dager etter slakting.

Hvorfor vil du ikke kjøpe/spise fisken senere?

2. Praktisk test

Hamar, Stavanger og Tromsø. 140 forbrukere i hver by

Torsk ble fanget med snurrevad utenfor Finnmarkskysten i april og satt i merd i Båtsfjord. Fisken ble slaktet, filetert og iset i filetkasser 2 – 15 dager før praktisk test.

Alle forbrukerne vurderte torsk med 6 ulike lagringstider.

Vurdering av rå filet

Sensorisk vurdering

Vurderingsskjema

VURDERING AV RÅ TORSKEFILET

Deltaker nr.....

Filet nr .....

HELHETSINNTRYKKET AV DENNE FISKEBITEN VAR:

Totalt uakseptabelt			Verken/ eller				Svært akseptabelt
1	2	3	4	5	6	7	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

- Ja, jeg ville kjøpt en torskefilet med denne kvaliteten
- Nei, jeg ville ikke kjøpt en torskefilet med denne kvaliteten

VURDERING AV KØKT TORSKEFILET

Deltaker nr. ....

Torskeprøve nr .....

SVAR PÅ SKJEMAET FØR DU SMAKER PÅ NESTE BIT.

JEG SYNES AT LUKTEN PÅ FISKEBITEN VAR:

Svært dårlig			Verken/ eller			Svært god
1	2	3	4	5	6	7
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

JEG SYNES AT SMAKEN PÅ FISKEBITEN VAR:

Svært dårlig			Verken/ eller			Svært god
1	2	3	4	5	6	7
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Jeg smakte ikke på prøven

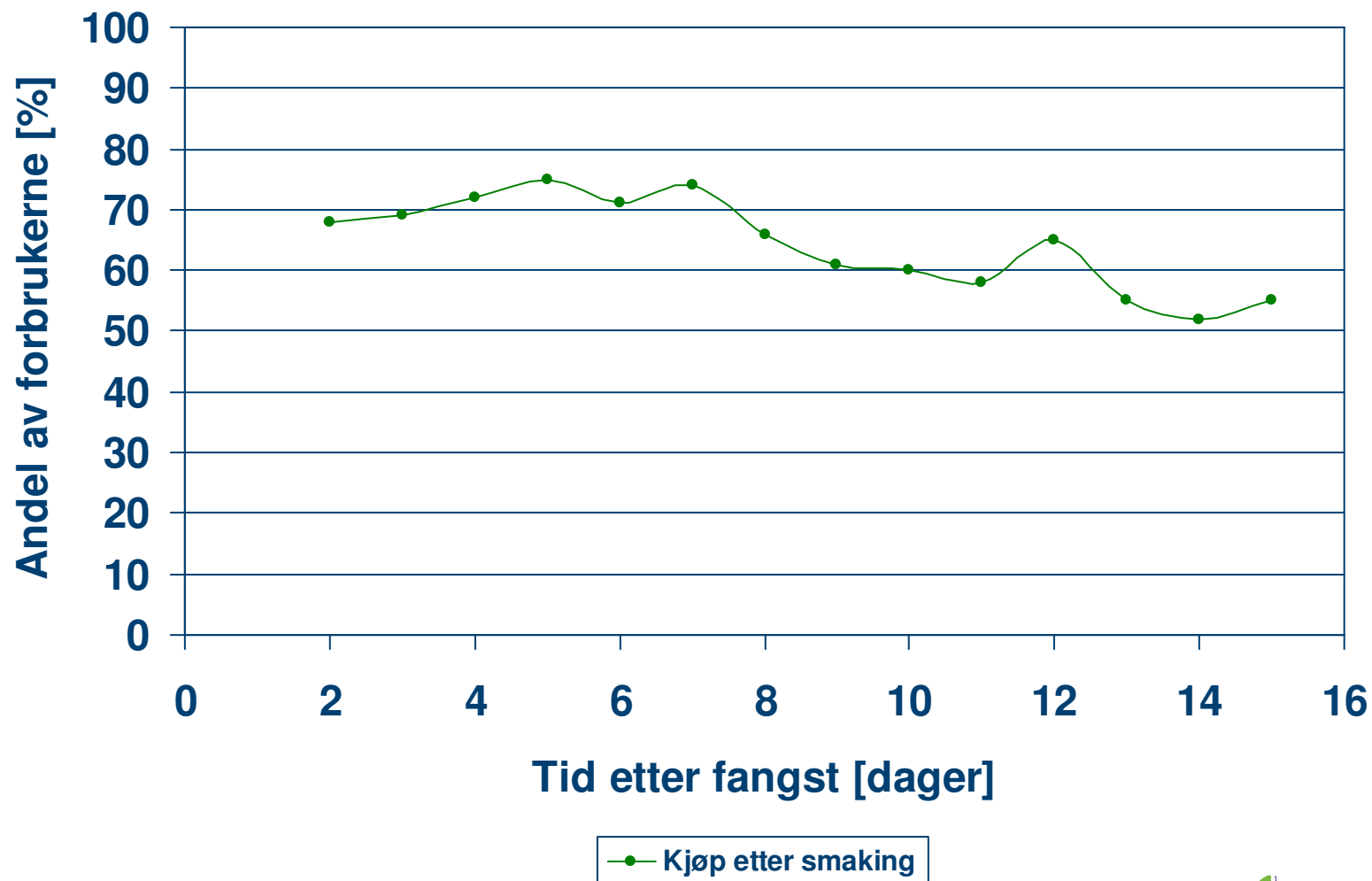
HELHETSINNTRYKKET AV DENNE FISKEBITEN VAR:

Totalt uakseptabelt			Verken/ eller			Svært akseptabelt
1	2	3	4	5	6	7
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

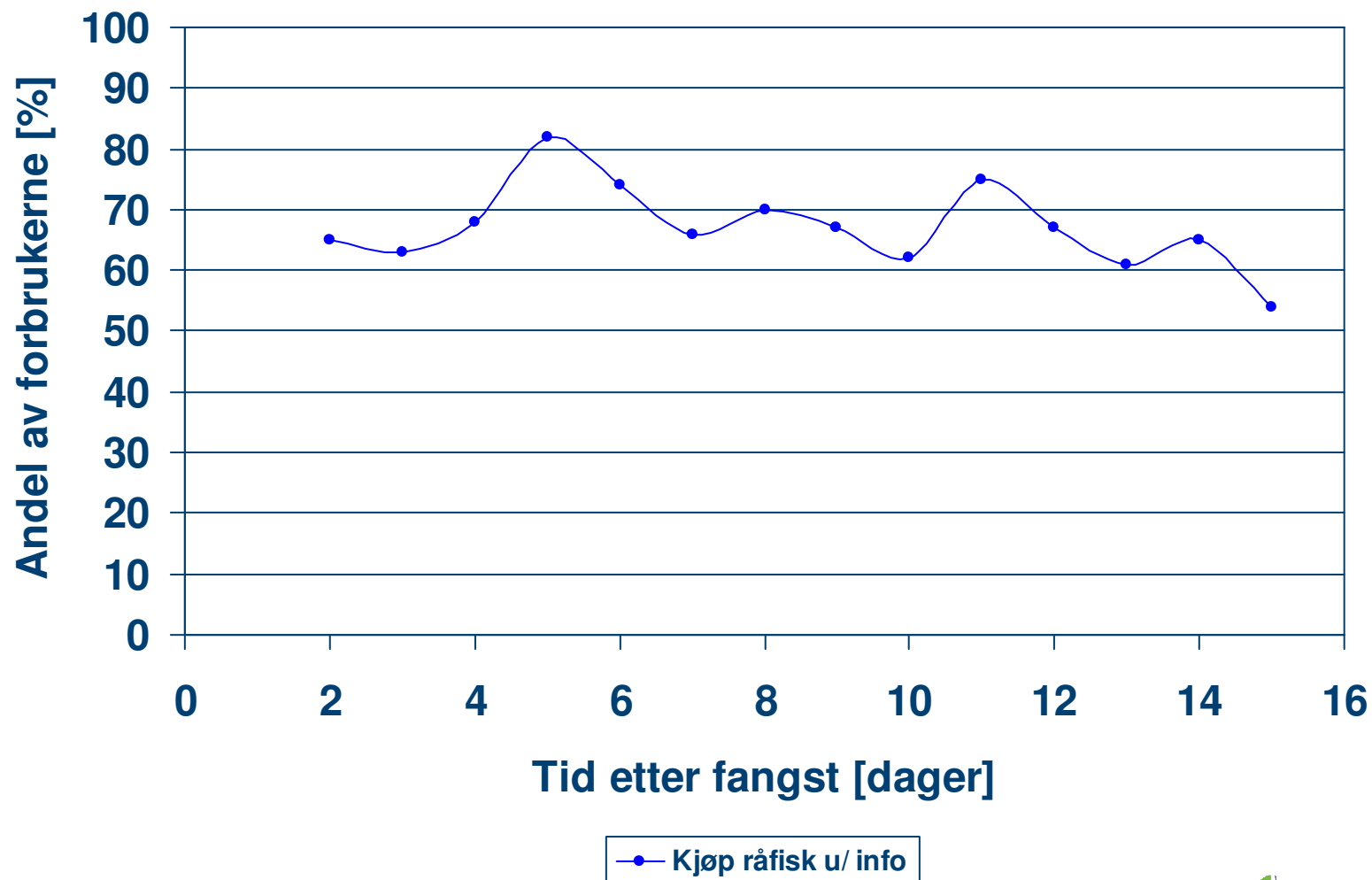
Ja, jeg ville kjøpt en torskefilet med denne kvaliteten

Nei, jeg ville ikke kjøpt en torskefilet med denne kvaliteten

”Ja, jeg ville kjøpt” – etter å ha smakt produktene

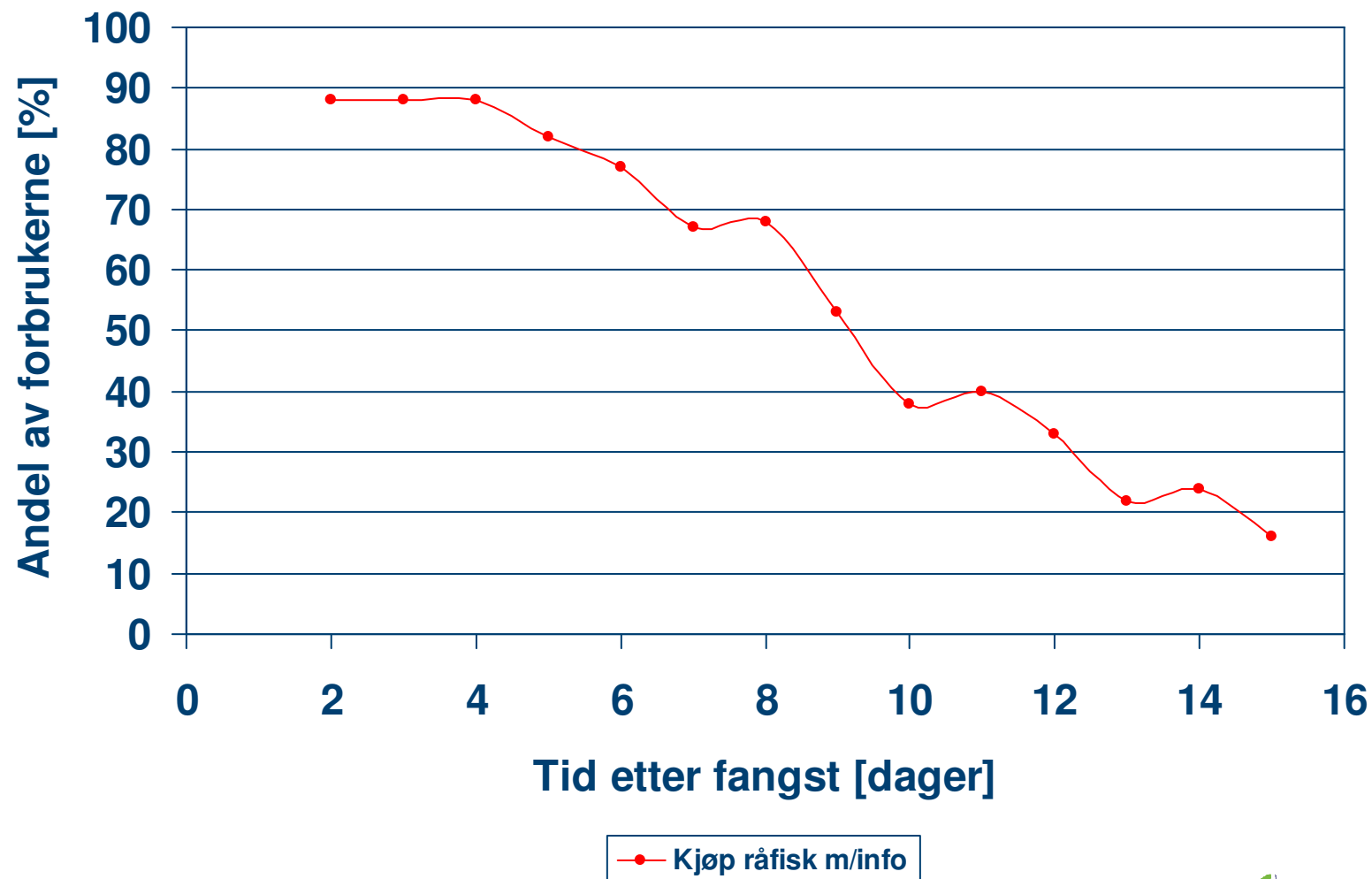

”Ja, jeg ville kjøpt” – etter å ha vurdert rå filet uten informasjon om fangstdato

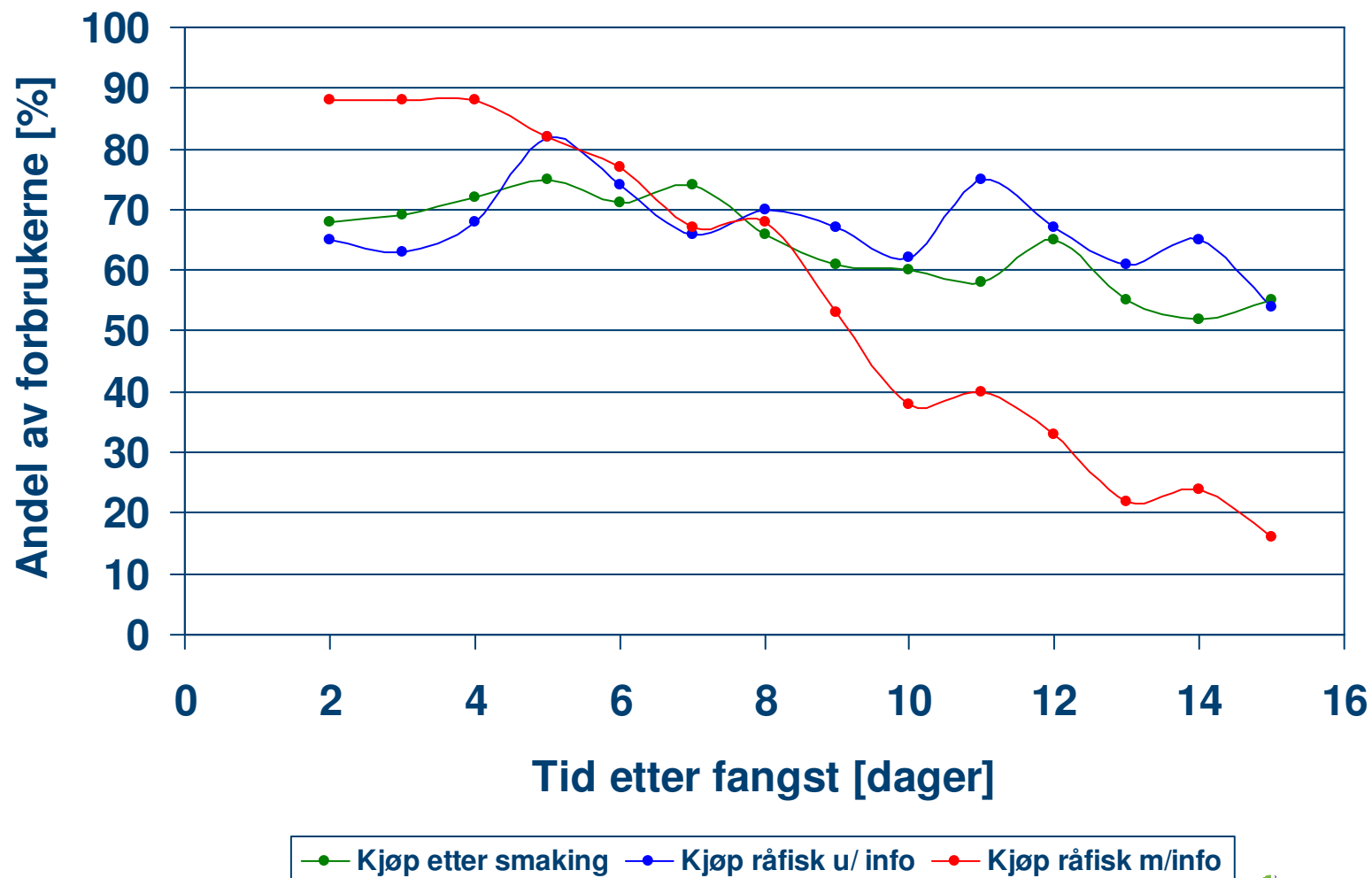

”Ja, jeg ville kjøpt” – etter å ha vurdert rå filet med informasjon om fangstdato

”Ja, jeg ville kjøpt” – etter å ha smakt produktene og vurdert rå filet med og uten informasjon om fangstdato

Hva er viktigst, fangstdato, pris eller holdbarhetsdato?

Hos fiskehandleren:

Fangstdato	43 %
Holdbarhetsdato	21 %
Pris	36 %
	Sum 100 %

I supermarkedet:

Fangstdato	44 %
Holdbarhetsdato	22 %
Pris	34 %
	Sum 100 %

Fangstdato: For 3 og for 9 dager siden.

Holdbarhetsdato: 2 og 5 dager fram i tid.

Pris justert etter lokale forhold. Høy, medium og lav pris

Konklusjon -1

- Norske forbrukere har urealistiske forventninger til ferskhetsgraden på fisk i butikk.
- Norske forbrukere tror de bare liker "helt fersk" fisk (inntil 4 dager)
- Blindtester viser at forbrukerne ser og smaker liten forskjell på torsk to – femten dager etter fangst.
(5 – 7 dagers fisk best?)
- Merking av fisk med fangstdato påvirker forbrukernes vurderinger i meget stor grad.
  - Fisk < 5 dager vurderes bedre
  - Fisk > 9 dager vurderes dårligere
- Fangstdato påvirker kjøpsviljen mer enn pris og holdbarhetsdato

Temperaturen er veldig viktig

